

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
**«ВЕТЕРИНАРНА САНІТАРІЯ, БІОБЕЗПЕКА
ТА БІОЗАХИСТ»**

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності	211 Ветеринарна медицина
Тип і назва освітньої програми	ОПП Ветеринарна медицина
Курс, семестр	5 курс, 10 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4,0, Загальна кількість годин – 120 із яких: лекцій – 16 год., лабораторних – 24 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Ветеринарної медицини інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки
Контактні дані розробника (-ів)	<i>Викладач:</i> Замазій Андрій, доктор ветеринарних наук, професор, <i>Контакти:</i> кафедра інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки <i>e-mail:</i> andrii.zamazii@pdau.edu.ua <i>URL:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/zamaziy-andriy-anatoliyovych
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Факультетська вибіркова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Гігієна і добробут тварин; епізоотологія та інфекційні хвороби тварин.
Компетентності	Загальні: ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення інформації з різних джерел. ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі та професії. ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. Фахові: ФК 1. Здатність застосовувати знання біобезпеки, біоетики та добробуту тварин у професійній. ФК 2. Здатність організовувати нагляд і контроль виробництва, зберігання, транспортування та реалізації продукції тваринного і рослинного походження ФК 3. Здатність оберігати довкілля від забруднення відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення

Результати навчання	<p>РН 1. Розробляти заходи спрямовані на захист населення від хвороб спільних для людей і тварин.</p> <p>РН 2. Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі та лікування тварин, профілактики заразних і незаразних хвороб, в також виробничих, технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і видів.</p>
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Опанування дисципліни розвиває у здобувачів вищої освіти здатність логічно і системно мислити.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Ознайомлення з основними положеннями ветеринарної санітарії; нормативами та методами контролю ветеринарного стану; заходами по підтриманню ветеринарно-санітарних вимог виробництва та реалізації безпечної сільськогосподарської продукції відповідно до міжнародним нормами і законами України щодо регулювання питань біобезпеки у діяльності лікаря ветеринарної медицини на підконтрольних об'єктах.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
<p>Тема 1. Визначення та історія розвитку ветеринарної санітарії. Роль ветеринарної санітарії у щодо виробництва продукції високої якості</p> <p>Тема 2. Дезінфекція на підконтрольних ветеринарних об'єктах, характеристика основних класів дезінфікуючих речовин</p> <p>Тема 3. Дезінсекція на підконтрольних ветеринарних об'єктах</p> <p>Тема 4. Дератизація на підконтрольних ветеринарних об'єктах</p> <p>Тема 5. Ветеринарно-санітарна техніка</p> <p>Тема 6. Ветеринарно-санітарна оцінка ґрунту та джерел водопостачання, знезараження стічних вод</p> <p>Тема 7. Ветеринарно-санітарна оцінка кормів</p> <p>Тема 8. Ветеринарно-санітарні вимоги до транспортних засобів для перевезення тварин, птиці, продуктів тваринного походження, сировини та відходів виробництва та їх дезінфекція</p> <p>Тема 9. Система біологічної безпеки і біозахисту: предмет, поняття, принципи, напрямки формування</p> <p>Тема 10. Національні та міжнародні організації щодо біобезпеки та біозахисту та нормативно-правові регуляторні акти у системі запобігання біологічним ризикам</p> <p>Тема 11. Характеристика основних груп біологічних ризиків та управління ними.</p> <p>Тема 12. Ризики занесення й поширення транскордонних та емерджентних захворювань тварин в Україні та світі. Системи моніторингу та діагностики</p> <p>Тема 13. Біотероризм: особливості, різновиди, небезпека та шляхи уникнення наслідків</p> <p>Тема 14. Біобезпека і біозахист при виробництві та переробці харчових продуктів</p> <p>Тема 15. Біобезпека і біозахист на біотехнологічних підприємствах</p> <p>Тема 16. Система лабораторного біозахисту та біобезпеки</p>	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
Словесні (лекція, розповідь-пояснення); наочні методи: демонстрування; практичні методи: лабораторні роботи, робота з навчально-методичною літературою; формування пізнавальних інтересів: ситуації новизни навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду; методи усного контролю: усне опитування; тестовий контроль: виконання тестів; комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій, комп'ютерне тестування.	

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	Політика навчальної дисципліни студентоцентриська. Студент має виконати поставлені завдання щодо засвоєння інформації по кожній темі. Студенти в обов'язковому порядку дотримуються дедлайну поставлених завдань. Якщо тема пропущена внаслідок хвороби, чи по іншій поважній причині, відпрацювання теми здійснюється згідно до графіку відпрацювань.
- щодо академічної доброчесності	<ul style="list-style-type: none"> - самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); - покликання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; - надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.
- щодо відвідування занять	<ul style="list-style-type: none"> - студенти можуть запізнюватися на заняття, якщо шлях від укриття після повітряної тривоги більший ніж відведено на перерву. - хворі студенти на заняття не приходять, навіть за відсутності довідок. Повідомляють про хворобу через старосту та опрацьовують завдання в індивідуальному порядку. Відпрацювання можливі не лише згідно до графіку, а й у вільний час викладача. Відпрацювання пропущених занять здійснюється негайно після одужання.
- щодо зарахування результатів неформальної/інформальної освіти	Студенти мають можливість брати участь в анкетуванні «Навчальна дисципліна очима здобувачів вищої освіти». Можливість визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті що отримані за програмами академічної мобільності регламентується Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (2023р). та Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету (2023). Результати семестрового контролю здобувачів вищої освіти у період навчання у закладі вищої освіти (науковій установі) – партнері надаються за шкалою оцінювання, прийнятою у закладі вищої освіти (науковій установі) –партнері, і переводяться у шкалу оцінювання (за необхідності), прийняту в Університеті.

**- щодо оскарження
результатів оцінювання**

Здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Заява щодо оскарження результатів оцінювання розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням декана факультету. Апеляційна комісія протягом трьох робочих днів ухвалює рішення про наявність або відсутність підстав оскарження результату оцінювання. Присутність здобувача вищої освіти на засіданнях апеляційної комісії є обов'язковою. Висновки апеляційної комісії оформляються відповідним протоколом і доводяться до відома здобувача вищої освіти і викладача, який проводив контрольний захід. Результатом розгляду апеляції є прийняття апеляційною комісією одного з двох рішень:

– попередня оцінка знань здобувача вищої освіти відповідає рівню досягнення результатів навчання здобувача з відповідного освітнього компонента і не змінюється;
– попередня оцінка знань здобувача вищої освіти не відповідає рівню досягнення результатів навчання здобувача з відповідного освітнього компонента, здобувач заслуговує іншої оцінки (вказується нова оцінка відповідно до чинної в Університеті шкали оцінювання результатів навчання). За результатом апеляції оцінка результатів навчання здобувача вищої освіти не може бути зменшена.

Якщо внаслідок розгляду апеляційна комісія ухвалює рішення про зміну результатів поточного або підсумкового контролю, нова оцінка знань здобувача освіти виставляється в протоколі апеляційної комісії, а потім виправляється коректурним способом у відомості обліку успішності, заліковій книжці та засвідчується підписом голови апеляційної комісії.

Здобувачі вищої освіти, результати оцінювання яких є предметом оскарження, не можуть бути відраховані з Університету до завершення процедури оскарження.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Американська асоціація з біобезпеки <http://www.absa.org/>
2. Біобезпека та біозахист у ветеринарній медицині, емерджентні хвороби тварин / М. Д. Безуглий, Б.Т. Стегній, І.Ю. Бісюк, М.В. Рубленко: Ветеринарна медицина, 2011. _ Вип. 95. С. 5 – 10.
3. Вербицький П.І., Достоевський П.П. Довідник лікаря ветеринарної медицини / П.І. Вербицький, П.П. Достоевський. – К.: Урожай, 2004. – с.

4. Богатко Н.М., Щуревич Г.П., Голуб О.Ю., Власенко В.В., Константинов П.Д., Назаренко Л.В. Методичні рекомендації. Дезінфекція на потужностях з переробки мяса, молока, риби та агропродовольчих ринках. – Біла Церква, 2011.
5. Запобігання біологічним загрозам: що ви можете зробити. Посібник з питань біологічного захисту та як їх вирішувати / Саймон Уїтсбі, Татяна Новосьолова, Джеральд Вальтер, Малькольм Дандо, 2015. pdf
6. Засєкін Д.А., Поляковський В.М., Соломон В.В. Транспортування тварин і продукції (санітарно-гігієнічні аспекти). Ж.: Вид-во Євенюк О.О., 2010.
7. Ветеринарно-санітарні правила для суб'єктів господарювання (підприємств, цехів) з переробки птиці та виробництва яйце продуктів. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27 вересня 2001р., за № 849/6040.
8. Голубнича В. М. Погорєлов М. В., Корнієнко В. В. Біобезпека та біозахист у біологічних лабораторіях 1-го та 2-го рівнів біобезпеки : монографія. Суми: Сумський державний університет, 2016. – 123 с.
9. Державні санітарні правила для молокопереробних підприємств. Затверджені 11 вересня 1998 р., № 11. ДСП 4.4.4.011–96.
10. Знезараження продуктів та сировини тваринного походження при інфекційних захворюваннях. Біла Церква, 1995.
11. Екологічна та біологічна безпека держави в умовах глобалізації: монографія/ за ред. Волосянко О. В. та Курила В.І. К.: НУБІП України, 2014. 445с.
12. Основи біобезпеки (екологічний складник): навч. посіб./Л. П. Новосельська, Т. Г. Іващенко, В. П. Гандзюра, О. П. Кулінич ; за заг. наук. ред. д.б.н. О. І. Бондаря. К. : Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. – 180 с.
13. Управління біоризиками: Посібник з лабораторної біобезпеки, WHO, – 2006 – 37 с.
14. Шаблій В.Я. Довідник по ветеринарній санітарії. К.: Урожай, 1988. 17. Ярчук Б.М. Паска М.М. , Корнієнко Л.Є.. Практикум із загальної епізоотології. Біла Церква, 1999.

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки
протокол від 09.12.2024 № 5

Додаток до syllabusу

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти				
	опитування	виконання завдань лабораторної роботи та їх захист	виконання завдань самостійної роботи (презентація)	виконання тестів	Разом
Тема 1. Визначення та історія розвитку ветеринарної санітарії. Роль ветеринарної санітарії у щодо виробництва продукції високої якості	1	2	-	-	3
Тема 2. Дезінфекція на підконтрольних ветеринарних об'єктах, характеристика основних класів дезінфікуючих речовин	1	2	-	-	3
Тема 3. Дезінсекція на підконтрольних ветеринарних об'єктах	1	2	-	-	3
Тема 4. Дератизація на підконтрольних ветеринарних об'єктах	1	2	-	-	3
Тема 5. Ветеринарно-санітарна техніка	1	2	-	-	3
Тема 6. Ветеринарно-санітарна оцінка ґрунту та джерел водопостачання, знезараження стічних вод	1	2	-	-	3
Тема 7. Ветеринарно-санітарна оцінка кормів	1	2	-	-	3
Тема 8. Ветеринарно-санітарні вимоги до транспортних засобів для перевезення тварин, птиці, продуктів тваринного походження, сировини та відходів виробництва та їх дезінфекція	1	2	-	10	13
Тема 9. Система біологічної безпеки і біозахисту: предмет, поняття, принципи, напрямки формування	1	2	-	-	3
Тема 10. Національні та міжнародні організації щодо біобезпеки та біозахисту та нормативно-правові регуляторні акти у системі запобігання біологічним ризикам	1	2	-	-	3
Тема 11. Характеристика основних груп біологічних ризиків та управління ними.	1	2	-	-	3

Тема 12. Ризики занесення й поширення транскордонних та емерджентних захворювань тварин в Україні та світі. Системи моніторингу та діагностики	1	2	-	-	3
Тема 13. Біотероризм: особливості, різновиди, небезпека та шляхи уникнення наслідків Тема 14. Біобезпека і біозахист при виробництві та переробці харчових продуктів	1	2	-	-	3
Тема 15. Біобезпека і біозахист на біотехнологічних підприємствах	1	2	-	-	3
Тема 16. Система лабораторного біозахисту та біобезпеки	1	2	-	10	13
Разом	16	32	32	20	100

Шкала та критерії оцінювання

Поточний контроль

<i>Опитування (0-2)</i>	
Кількість балів	Критерії оцінювання
1	у повній мірі надав відповідь на теоретичне питання з теми лекції.
0	відсутні відповіді на теоретичне питання з теми лекції, що не дає змоги оцінити досягнення результатів навчання;
Виконання завдань <i>лабораторної роботи</i> та їх захист (0-2 бали)	
Кількість балів	Критерії оцінювання
2	здобувач вищої освіти присутній на лабораторному занятті, виконав поставлене перед ним завдання, розкрив тему, захистив роботу, сформулював й обґрунтував висновки, при захисті з боку викладача зауваження відсутні, дав ґрунтовні відповіді на додатково поставлені запитання.
1	здобувач вищої освіти присутній на лабораторному занятті, виконав поставлене перед ним завдання, але не захистив роботу;
0	лабораторну роботу здобувач вищої освіти не виконав та не представив звіт, що не дає змоги оцінити досягнення результатів навчання;
Виконання завдань <i>самостійної роботи (презентація)</i> 0-40 балів	
Кількість балів	Критерії оцінювання
32	нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив виконану презентацію та захистив її, відповів на всі поставлені питання.
20	нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив виконану презентацію, але не відповів на поставлені питання.
10	нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив виконану презентацію, але вона не розкриває тему, а також здобувач не відповів на поставлені питання.
0	відсутність виконання презентації здобувачем вищої освіти, що не дає змоги оцінити досягнення результатів навчання.

Виконання тестів (0-10 балів)	
Кількість балів	Критерії оцінювання
10	здобувач вищої освіти в повному обсязі опанував теми й повністю розв'язав тест.
6-9	здобувач вищої освіти опанував значну частину матеріалу, але надав неповну відповідь (на рівні до 60-90% потрібної інформації).
1-5	здобувач вищої освіти опанував значну частину матеріалу, але надав неповну відповідь (на рівні до 10-50% потрібної інформації).
0	здобувач вищої освіти не дав відповіді на поставлені питання тесту, що не дає змоги оцінити досягнення результатів навчання;.